

**ISUMAQATIGIISUMMUT TAPILIUSSAQ
UANNGA
NORSKIT KALAALLILLU ATTAVEQAQATIGIINNERMUT ATAATSIMIITITALIANNI
ATAATSIMIINNEQ**

**Københavnnimi Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfia
ull. 28. novembarip 2023**

Illuatungeriilluni aalisarnikkut attaveqaqatigiittarnerit pillugit Norgep aamma Kalaallit Nunaata/Danmarkip isumaqatigiissutaat 9. juni 1992-imeersoq tunngavigalugu 2024-mut illuatungeriilluni aalisarnissamut pisassiissutit makku isumaqatigiissutigineqarput:

**1 NORGEP ANINGAASARSIORNIKKUT IMMIKKUT OQARTUSSAAFFIGISAANI KALAALLIT
NUNAATA AALISARNERA 62°N-IP AVANNAANI**

- a) 4000 tons norskit issittumi saarullianik¹
- b) 750 tons norskit issittumi misaqqarnaanik/kullerinek¹
- c) 650 tons norskit issittumi saarulliusaavinik/sejinik¹
- d) 425 tons aalisakkanik saniatigut pisanik allanik (suluppaakkanik qaleralinnillu)

¹ Taakku pisassiissutit Svalbardip imartaani aalisarfigeqqusaanngitsumi aalisarneqarsinnaapputaaq. Ammassat pillugit nunat pingasuullutik peqatigiinnermik isumaqatigiissut atuutsillugu tamanna atuutissaartaaq.

Qalerallit saniatigut pisat

Aalisagaqatigiinnik allanik aalisarnermi pisani ataasiakkaani tamani qaleralinnik saniatigut pisaqarneq 12 % tikillugu aamma aalisarnerup naammaasinerani 7 % tikillugu usinissai pisallu tulaannissaat akuerisaavoq.

**2 KALAALLIT NUNAATA ANINGAASARSIORNIKKUT IMMIKKUT OQARTUSSAAFFIGISAANI
NORGEP AALISARNERA**

2.1 Kalaallit Nutaata kitaani:

- a) 900 tons qalerallit
Qaleralinniarneq 64°30'N-ip kujataani ingerlanneqassaaq.

2.2 Tunumi:

- a) 375 tons qalerallit
- b) 30 tons nataarnat
- c) 500 tons suluppaakkat natersiortut
- d) 540 tons tinguttuut
- e) 150 tons tupissutit/Imminnguit
- f) 325 tons saniatigut pisat Kalaallit Nunaanni maleruagassat sukulluunniit atuuttut naapertorlugit.

2.3 Tunumi Kitaanilu:

- a) 1350 tons saarullit sumiiffinni ICES 14-imi (1100 tons aqutsiveqarfimmi Kitaata kujataani aamma Tunup kujataani kiisalu 250 tons aqutsiveqarfimmi Dohrn Bankemi)²

² Taakkunanga sumiiffinni tamani saarullit 100 tonsit saniatigut pisat qaqqinneqarsinnaapput. Saarullinniarnermut tunngasut ilanngussa 3-miittut takukkit

3 KALAALLIT NUNAATA SAARULLINNIARNERANI MISAQQARNARNIARNERANILU RUSLANDIP ANINGAASARSIORNIKKUT IMMIKKUT OQARTUSSAAFFIGISAATA AAMMA NORGE ANINGAASARSIORNIKKUT IMMIKKUT OQARTUSSAAFFIGISAATA AKORNANNI NUUSSISINNAANEQ

- 3.1 Saarullinnik misaqqarnanillu pisassiisutit Ruslandimit Kalaallit Nunaannut tunniunneqartut, Ruslandimi oqartussat akuersinerisigut, Norgep aningaasarsiornikkut immikkut oqartussaaffigisaannut 62°N-ip avannaanut aamma/imaluunniit Svalbardip imartaanut aalisarfigeqqusaanngitsumut nuunneqarsinnaapput. Ammassat pillugit nunat pingasuullutik peqatigiinnermik isumaqatigiissut atuutsillugu tamanna atuutissaartaaq.
- 3.2 Nuussisoqarniartillugu Kalaallit Nunaanni oqartussat Norgemi oqartussanut allakkatigut qinnuteqaammik, taassumalu assilinera Ruslandimi oqartussanut akuersisaattut nassiunneqassaaq NØZ-imi pisassiisutit tamarmiusut ilaaluunniit aalisarneqarsinnaasut. Qinnuteqaat tamanna akuerineqarpat Norgemilu oqartussat Norgemi Ruslandimilu pisassiisutit periarfissat nuunneqarsinnaasut pillugit ilisimatitsissuteqarpata, sumiiffinni pineqartuni aalisarneq aallartissinnaanngussa.
- 3.3 Pisassiisutit nuunneqarsimasut tamaasa ilaaluunniit utertinneqarsinnaapput. Utertitsiniarneq nuussiniarnermi periaatsit assigalugit ingerlanneqassaaq. Norgemi

oqartussat qinnuteqaatit ataavartumik akissuteqarfigisassavaat, aamma sumiiffinni pineqartuni pisassiissutit nuunneqarsinnaasut qaqugukkulluunniit atuuttut pillugit Kalaallit Nunaanni Ruslandimilu oqartussat ilisimatittassavai.

- 3.4** Norgemi oqartussat Kalaallit Nunaata pisisai Norgemut nalunaarutigineqartut Ruslandimut ataavartumik nalunaarutigisassavaat. Taamatuttaaq Kalaallit Nunaannut pisassiissutit nungullugit aalisarneqarsimasutut naatsorsorneqarpata.
- 3.5** Kalaallit angallataasa Ruslandip aningaasarsiornikkut oqartussaaffigisaani aalisalernerat aalisarunnaarnerilu pillugit kiisalu sapaatit akunnikkaartumik nalunaarutit Ruslandimi oqartussanut nassiuttassavaat.
- 3.6** Peqatigiit nuussisinaanermut siuliani taaneqartumut atatillugu ajornartorsiuteqartoqartillugu oqaloqatigiinnikkut naapeqatigiittassapput.

4 ILISIMATUSARNIKKUT SULEQATIGIINNEQ

- 4.1** Norgemut aamma Kalaallit Nunaata ilisimatusarnikkut suleqatigiinnerat tunngavissatut isumaqatigiisummi aalajangersakkat malillugit ingerlanneqassaaq, pingaartumik qalerallit, saarullit, suluppaakkat avaleraasartuullu pineqartillugit.
- 4.2** Suliniutit arlallit 2019-imi aallartipput 2024-milu ingerlaannassallutik. Taakkulu tassaapput:
- Qaleralik Kalaallit Nunaanni Norgemilu 2019-imi ilisimatusarfigineqarnerulerpoq. Aalisagaqatigiit katitigaanerat, nuttartarnerat, ukiortussusiat alliertarnerallu pillugit nunat taakku marluusut 2019-2020 kiisalu suleqatigiisutigineqassapput aalisagaqatigiit nalilersorneqarnerannut katersisarneq, misissueqqissaarneq, sunniuteqatigiittarneq atortussanngortitsinerlu pillugit suliniuteqarlutik aallartipput. Suliniuteqarnermi uumasut uumassuseqarnikkut pissusaat pillugit pitsaanerumik paasinninnerunissamik ilapittuuteqartoqassaaq, maannakkullu aqutsiveqarfinni tamani uumasut nalilerneqarnerinut qaleralinnillu siunnersuinerlut pitsaassuseq pitsanngoriaateqassaaq. Suliniutinut Nunat Avannarliit Ministeriisa Siunnersuisoqatigiivinit aningaasalersorneqartunut ilaatinneqassapput Havforskningens instituttet, Møreforsking aamma Pinngortitaleriffik kiisalu aalisarnermik inuussutissarsiutillit, tassaasut Royal Greenland aamma Polar Seafood Kalaallit Nunaat. Suliniut NOURSUSTAIN namminermini naammassineqareerpoq, kisiannili nassataralugu qalerallit pillugit ilisimasaqarnerulernissaq anguniarlugu suliniutit allat ingerlaannarnissaat.
 - Tunup nunavittaata toqqavianut atatillugu toqqavimmi suluppaagaqatigiinnik peqarnera kalaallit norskillu ataatsimoortumik misissuinermik suleqatigiinnerisigut uppersineqarpoq. Suliniutip ingerlaannarnissaa

naatsorsuutigineqarpoq. Ilanngullugulu *S. Mentella S. Norvegicus* sananeqaataat pillugit misissuutissani paarlaateqatigiittoqarsimavoq.

- Kalallit Nunaata Norge, Island, Færøerne aamma EU-p avaleraasartuut pillugit nalinginnaasumik suleqatigiinnerat, pingaartumik aalisagaqatigiinnik nalilersuineranut tunngatillugu.
- Ilisimasassarsiorluni angalanernit misiligutinik katersineq; ilisimatusarnermik suliniutinut suluppaagaqatigiinnillu naliliinissamut ilisimatusarnermit suliniutinut atatillugu apeqqutuliisarnernut Kalaallit Nunaat Norgelu ikiorsiiniarlutik eqaatsumik ingerlatsippat. Taamatut suleqatigiinneq 2024-mi nangissaaq.

4.3 2024-mut ukiunullu tullinnguuttunut ilisimatusarnissamut suliniutit pisariaqartinneqartut tassaapput:

- Issittup imartaani sikup annertunerujartuinnartumik aakkiartornerani sumiiffiit Issittumiittut assigiinngitsut atorluarneqarnissaat annertunerujartuinnartumik eqqumaffigineqarnerulerpoq, sumiiffinnilu tamakkunani aalisarnermit paasisat ilisimassarsiorluni angalanernit paasisat ilanngullugit siunissami issittup imartaani aalisakkat siaruaassimanerat misissoqqissaarneqartariaqarpoq.

5 AALAJANGERSAKKAT ALLAT

- 5.1** Kalaallit Nunaat Barentsip imartaani aalisakkanut pisassiissutinullu nunanit sinerialinnit tunniunneqarsimasunut aalisarnerminik killilersuiniarluni imminut pisussaaffilerpoq, aalisarnerup Norgep Ruslandillu inatsisitigut oqartussaaffianiittuunerat avataaniittuuneralluunniit apeqqutaatinnagu.
- 5.2** Svalbardip eqqaani raajarniarneq eqqarsaatigalugu norskit aallartitaasa innersuussutigaaq Svalbardip eqqaani raajarniarneq pillugu peqqussutit 19. juli 1996-imi atuutilersinneqartut atortuutinneqassasut. Kalaallit Nunaata aallartitaasa tassunga atatillugu killilersuineq taanna pillugu isummatik Tusagassiutinut Nalunaarummi takuneqarsinnaasoq norskit oqartussaasuinut 11. september 1997-imi tunniunneqartoq oqaatigaat
- 5.3** Akuersissummut qinnuteqarneq ullut suliffiusut tallimat (5) ingerlaneranni suliarineqartassaaq.
- 5.4** Kalaallit Nunaata Norgellu akornanni nakkutilliinermi suleqatigiinneq isumaqatigiissut 4. marts 2005-imeersoq aqqutigalugu ingerlatiinnarneqassaaq.

- 5.5** Kalaallit Nunaata imartaani aalisartilluni aalisagaqatigiinnik angallatip akuerissutaanik allaanerusunik saniatigut pisarisuukkanut Nalunaarut tunngavigalugu saniatigut pisassanit allaanerutillugit saniatigut pisarisat ilanngaataasussaapput. Angallat ataaseq amuarnermi ataatsimi 10 % tikillugu saniatigut pisaqarsinnaatitaavoq. Aalisagaqatigiinnik ataatsimik 10 % sinnerlugu saniatigut pisaqarnermi tak. Aalisarnermi saniatigut pisat pillugit Nalunaarut tunngavigalugu allamut nuuttoqassaaq.
- 5.6** Peqatigiit Kalaallit Nunaanni Norgemilu oqartussat NEAFC-imi akuerisat naapertorlugit ERS pillugu isumaqatigiissuteqarniartillutik imminnut naapeqatigiittassallutik isumaqatigiissutigaat.
- 5.7** Peqatigiit sumiissutsit pillugit nalunaaruteqartarnerit nalunaaquttap akunnikkaartarnissaat isumaqatigiissutigaat.
- 5.8** Kalaallit Nunaata innersuussutigaa norskit angallataat Kalaallit Nunaata imartaani aalisartillutik pappilianik allattaaveqartassasut. Angallatit aalisareeraangamik pisanut allattuiffitik Kalaallit Nunaanni oqartussanut uunga nassiuttassavaat:

Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik
Postboks 501
3900 Nuuk
imaluunniit gflk@nanoq.gl

- 5.9** Peqatigiit akornanni aalisarnermi paasissutissanik avitseqatigiittarnissamut isumaqatigiittoqarnissaata tungaanut maannamut periuserineqartoq ingerlaannassaaq. Nalunaarutit Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmut mailikkut , GFLK@nanoq.gl,-mut faxikkut +299 34 63 60-mut aamma Arktisk Kommandomut (AKO) fko-ktp-a-fio@fiin.dkmut nassiunneqassapput. Ullormut KANUAANA-mut nalunaaruteqartoqartassaaq.

Peqatigiit marluk aallartitaat ataatsimiinnissamullu oqaluuserisassat, kiisalu saarullinniarnissamut piumasaaqatit ilanngussat 1, 2 aamma 3-mi takutinneqarput.

København, ull. 28. novembarip 2023

Kalaallit aallartitaat sinnerlugit

Norskit aallartitaat sinnerlugit

Katrine Kærgaard

Kristoffer Krohg Bjørklund

Ilanngussaq 2

OQALUUSERISASSAT

**2024-mut Aalisarnej pillugu isumaqatigiissummut tapiliusseq pillugu Norgep Kalaallit Nunaatalu akornanni illugiilluni isumaqatigiinniarnernut oqaluuserisassat
2024-mut isumaqatigiissummut ilassut**

Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfia
Strandgade 91, 3. sal, 1401 København K
28. – 29. november 2023

1. Tikilluaqqusilluni ataatsimiinnermik ammaaneq allarniutaasumillu oqaatigisassat
2. Oqaluuserisassat akuersissutigineqarnerat
3. 2023-mi aalisarnerit pisallu pillugit kisitsisit tullerriaarneqarnerat
4. 2024-mut ilisimatuussutsikkut siunnersuutit tullerriaarneqarnerat
5. Ilisimatuussutsikkut suleqatigiinneq
6. Nakkutilliinikkut suleqatigiinneq
7. 2024-mut pisassiissutinik paarlaasseqatigiinneq
8. Aalisarnermut maleruagassat nutaat pillugit paasissutissat
9. Tamalaat
10. Ataatsimiinnerup naammassinera

Ilanngussaq 3

Kitaani qaleralinniarnermut piomasagaatit

Aalisarnermi misiligutinik tiguisarnissaq piomasagataavoq. Sapaatip akunneranut marloriarluni qalerallit 150-it uuttorneqartassapput.

Paasissutissat Pinngortitaleriffimmut nassiunneqassapput, Postboks 570, 3900 Nuuk, Grønland, Uunga Rasmus Nygaard imaluunniit mailikkut uunga raney@natur.gl og info@natur.gl.

Periarfissap aappaatut Norgep paasissutissat norskit misiligutinik katersinissamut periusaanneersut, takissutsinik uuttuinertallit, Kitaani qalerallit ataasiakkat uumassusilerinikkut paasissutissani utoqqaassutsit/otolithfoto ilanngunnerisigut kattullugit siuliani taaneqartumut nassiussinnaavai.

Kalaallit Tunup kujataani aammalu Dohrn Bankemi saarullinniarmi piomasagaatit

Aalisarnermi misiligutinik tiguisarnissaq piomasagataavoq. Sapaatip akunneranut marloriarluni qalerallit 150-it uuttorneqartassapput tassungalu atatillugu, sissiat 20-it tiguneqassapput, takissuseq, oqimaassuseq suaassuserlu ilanngullugit. Paasissutissat Pinngortitaleriffimmut nassiunneqassapput, Postboks 570, 3900 Nuuk, Grønland, Uunga Anja Retzel, qarasaasiakkulluunniit uunga anre@natur.gl aamma info@natur.gl.

Aqutsiveqarfinni Tunup kujataani aalisartoqaqqusaavoq. Piffissami suffiffiusussami 1. marsimit 31. maajimut Kleine Bankep eqqaani aalisarnek matoqqassaaq.

Takussutissiaq: Aqutsiveqarfiit tak. Tunumi saarullinnik aqutsinissamut pilersaarut

